

Muistio Pohjanmaan Sosialidemokraatit ry:n puoluerahoituksen tarkastamisesta ajalta 1.9.2019 – 31.12.2023

Yleistä

Valtiontalouden tarkastusvirasto on puoluelain (10/1969) 9 e §:n 1 momenttiin perustuen tehnyt puoluerahoitusta koskevan tarkastuksen ennen vuotta 2023 rekisteröityihin puolueisiin ja eräisiin niiden piirijärjestöihin ja naisjärjestöihin. Pohjanmaan Sosialidemokraatit ry:n osalta tarkastus kohdistui ajankausiin 1.9.2019 – 31.12.2023.

Tarkastuskohdekohtaiset havainnot annetaan muistiona kullekin 36 tarkastuskohteelle sekä asianomaiselle puolueelle. Kaikista muistioista koostettava kertomus annetaan vuonna 2025 eduskunnalle.

Tarkastuksen ovat suorittaneet johtava tilintarkastaja Johanna Kormu, johtava tilintarkastaja Pontus Londen, tarkastaja Elina Nordström, ylitarkastaja Hanna Surakka, johtava tilintarkastaja Minna Tyrväinen ja ylitarkastaja Malviina Vahtera. Tarkastusta on valvonut valvontapäällikkö Jonna Carlson.

Tarkastuskohteille on ilmoitettu tarkastuksesta 29.5.2024. Piirijärjestö on toimittanut pyydetyn ennakkomateriaalin, ja tarkastus toteutettiin etäyhteyksin 27.8.2024. Tarkastukseen osallistui Pohjanmaan Sosialidemokraatit ry:stä toiminnanjohtaja Johanna Autio.

Valtiontalouden tarkastusvirastolle toimitetut tilinpäätöstiedot

Puolueiden tuli toimittaa Valtiontalouden tarkastusvirastolle puoluetukipäätöksissä mainittujen piirijärjestöjensä ja naisjärjestönsä tilinpäätöstiedot: tilinpäätös, toimintakertomus, tilintarkastuskertomus, erittely vaalikampanjan kuluista ja rahoituksesta, yhteenveto ajantasaisista ilmoituksista sekä puoluetukea koskeva tilitys valtionavustuksen käytöstä. Pohjanmaan Sosialidemokraatit ry:n oli tätä varten tullut toimittaa vastaavat asiakirjat ja tiedot asianomaiselle puolueelle.

Pohjanmaan Sosialidemokraatit ry:n vuosien 2019–2023 tilinpäätöstiedot on toimitettu puoluerahoitusvalvonnan järjestelmään.

Puoluetukea saavan puolueen ja avustuspäätöksessä tarkoitetun muun yhdistyksen tilintarkastajan on puoluelain 9 c §:n mukaan lausuttava tilintarkastuskertomuksessaan tilintarkastuslaissa säädetyn lisäksi 1) onko valtionavustuksen käytössä ja käyttöä koskevassa raportoinnissa noudatettu puoluelain säännöksiä ja avustuspäätöksen ehtoja; 2) onko noudatettu puoluelain säännöksiä tuesta ja tukea koskevista rajoituksista sekä vaalikampanjan kulujen ja rahoituksen ilmoittamisesta.

Pohjanmaan sosialidemokraatit ry:n tilintarkastuskertomuksiin vuosilta 2019–2023 sisältyvät puoluelain 9 c §:n edellyttämät lausumat.

Tiedot on toimitettu puoluelain mukaisesti.

Kirjanpidon menettelyt puolerahoituksen näkökulmasta

Tarkastuksen perusteella ei ilmennyt olennaista raportoitavaa piirijärjestön kirjanpidon menettelyistä puolerahoituksen näkökulmasta.

Puolerahoitusta koskevat ajantasaiset ilmoitukset ja tukirajoitusten noudattaminen

Puoluelain 8 c §:n mukaan puolueen, puolueyhdistyksen ja puolueen lähiyhteisön saaman tuen määrästä ja sen antajasta ilmoitetaan valtiontalouden tarkastusvirastolle, jos yksittäisen tuen tai useista samalta tukijalta saaduista suorituksista koostuvan tuen arvo on vähintään 1 500 euroa kalenterivuodessa (ajantasainen ilmoitus).

Pohjanmaan Sosialidemokraatit ry oli tehnyt ajantasaisia ilmoituksia 2 000 euron määrästä vuodelta 2023, yhteensä 6 650 euron määrästä vuodelta 2021 ja 2 000 euron määrästä vuodelta 2019. Tarkastuksessa ei todettu muita tukia, joita olisi tullut ilmoittaa. Tarkastuksessa todettiin, että ajantasaisen ilmoituksen yhteenvedosta vuodelta 2021 puuttui yksi 2 000 euron suuruinen tuki. Piirijärjestö korjasi ajantasaisen ilmoituksen yhteenvedon tältä osin ja korjattu ilmoitus tallennettiin järjestelmään tarkastuksen aikana.

Puoluelain mukaisen valtionavustuksen siirtämistä ja käyttöä koskevat menettelyt

Pohjanmaan Sosialidemokraatit ry on raportoinut tarkastusvirastolle toimittamissaan valtionavustustilityksissä puoluelain 9 §:n mukaisen valtionavustuksen eli puoluetuen käytöstä.

Piirijärjestö on valtionavustustilitystensä mukaan saanut puoluetukea 68 729 euroa vuonna 2019, 90 939 euroa vuonna 2020, 90 291 euroa vuonna 2021, 91 359,14 euroa vuonna 2022 ja 95 720,12 euroa vuonna 2023.

Tarkastuksessa todettiin, että piirijärjestö ei ollut siirtänyt valtionavustusta eteenpäin.

Puoluetukipäätökseen on kirjattu vuodesta 2023 alkaen, että valtionavustusta saavan tahon tulee varmistua, että mitään varoja tai taloudellisia resursseja ei mene suoraan eikä välillisesti pakoteluettelossa lueteltujen tahojen saataville tai hyödynnettäväksi. Tarkastusvirasto tiedusteli kaikilta puolueilta selvitystä siitä, miten ne ovat varmistuneet puoluetukeen lisättyjen ehtojen noudattamisesta.

Pohjanmaan Sosialidemokraatit ry totesi tekevänsä yhteistyötä tunnettujen ja hyvämaineisten, mahdollisuuksien mukaan kotimaisten toimijoiden kanssa. Uusien yhteistyökumppaneiden kanssa pyritään varmistumaan yrityksen taustoista ja siitä, että toiminnassa noudatetaan tarkasti lakia ja säännöksiä. Uusia yhteistyökumppaneita kilpailutettaessa selvitetään tarjouksen jättäneiden taustoja julkisista rekistereistä.

Tarkastusvirasto muistuttaa, että vastuu sopimuskumppaneita, alihankkijoita, siirron saajia, yhteistyökumppaneita ja edunsaajia koskevien pakotteiden selvittämisestä ja oikeellisuudesta on avustuksen saajalla. Toimittajan vakuutus ja valtionavustuksissa siirron saajan vakuutus eivät poista hankinnoissa avustuksen saajan vastuuta, vaan avustuksen saajan on tarvittaessa pyydettävä lisäselvitystä asian varmistamiseksi. Valtionavustusta saavien tahojen on suositeltavaa arvioida niiden pakotteiden noudattamiseen liittyviä menettelyjä ja tarvittaessa tarkentaa toimenpiteitä, jotta niiden on mahdollista osoittaa luotettavasti noudattavansa valtionavustuspäätöksen (Valtioneuvoston päätös puoluelain 9 §:n mukaisen valtionavustuksen myöntämisestä puolueille) liitteen 2 avustusehtojen kohtaa 2.3.

Hanna Surakka
Ylitarkastaja

JAKELU Toiminnanjohtaja Johanna Autio, Pohjanmaan Sosialidemokraatit ry
TIEDOKSI Suomen Sosialidemokraattinen Puolue r.p.